

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opera S. Matris Teresae De Iesu Carmelitarum Discalceatorum et Discalceatarum Fundatricis

In duas partes distincta

Teresa <de Jesús>

Coloniae Agrippinae, Anno MDCXXVI [erschienen] M.DC.XXVII.

Cap. XXIX. Soriensis conuentus initia traduntur, quod anno M.D.LXXXI.
fundatum. Primum sacrum ipso S. P. N. E. Iisæi die in eo celebratum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37974

hanc nos Ordinem vocando ; quantaque eum maneat p̄na , qui aliquam relaxationem inuhere incipiet. Sed vestros in stirpem & propagationem e qua descendimus ; sanctorum inquam illorum Proceptorum, oculos semper conuicite. Quam multos in celo habemus Sanctos, qui habitum hunc gestarunt! & sancta quadam p̄sumptione confidamus, fore nos aliquando p̄r Dei gratiam & auxilium tales, quales ipsi sunt modò. certamen modico durabit tempore, castrum, finis autem æternus est. relinquamus ergo illa quæ in seipsis nihil sunt; ea verò sectemur, quæ ad finem qui finem non habet, nos conducant, quò magis eum diligamus & seruiamus, cum in perpetuas æternitates ipse victurus sit. Amen.

CAPVT XXIX.

FUNDATIO CONVENTVS SORIENSIS, VEL NYMAN-
tini, à Sanctissima Trinitate denominati : fundatus is est anno Dom. M.
D. LXXXI. primum verò ibi sacrum celebratum est
in die festo S.P.N. Elisæ.

Plentia cum versarer, in ea quam dixi fundatione perficienda, Episcopi Oxomensis litteræ mihi redditæ sunt. Nomen huic Doctor Velasquius, cum quo, cum in primaria Ecclesia Toleti Canonici & Cathedralicis ipse ageret, aliquos ego timores & scrupulos tam in me ipsa sentiens, communicare de animæ meæ negotijs procuravi; quòd eum virum doctum, & zelosum Dei famulum esse nossem; quocirca eum importunis precibus rogavi, animæ vt meæ regimen susciperet, mihi que contenti operam daret. Is autem, quamvis varijs negotijs distineretur, cum id eum ex amore Dei rogasset, meamque ipsa necessitatem considerasset, tam libenter id præstitit, vt obstupuerim : vnde toto eo tempore quo Toleti hæsi, (quod certè satis fuit diuturnum) eo confessario vsa sum, & de animæ rebus cum ipso contuli. Idque omni, quo licuit, cum candore & simplicitate, prout semper facere mihi moris est. Tantum porro mihi profuit, vt statim ac cum illo contuli, timores me relinquerent inceptum. Alia, (vt verum fatear) præterea mihi fuit cum illo agendi causa, quam hoc loco non expedit commemorare. At de facto maximam mihi vtilitatem attulit: nam è sacra Scripturæ testimonijs certam & securam me reddebat: quæ certè ratio mihi maximè expedit, cum nimirum certa sum eos qui mihi illa depromunt, ex se etiã doctos esse & multa nosse; vti de illo viro certa eram, accedente præ-

*Soriensis
conuentus
initia.*

*Doctoris
Velasqui
Episcopi
Oxomen-
sis elogium.*

S.
Therese

Oper

Non

1717

ferim vita eius bona. Literas porro has mihi scripsit Soris, vbi
quidem ipse versabatur in his autem scribebat, mulierem quamdam
nobilem, cuius ipse illic confessiones excipiebat, secum de quodam
Monialibus nostris conuicio fundando locutam esse; sibi que hoc
non incongruum videri; ei vero dixisse se rem mecum haud diffi-
citer transacturum. quamobrem illuc me ad fundationem inchoandam
conferrem, nec secus sentiendo sese apud illam confunderem; itaque
si id expedire & congruū censerem, certiorum se per litteras reddere
actum se me euocaturum. Equidem maximopere gauius sum, hanc re-
omittam fundationem illam expedire mihi visam) summopere de-
derabam nonnulla ad animam meam spectantia negotia cū eo com-
municare, cumq; coram videre: nam, ob ingentem quem mihi amo-
lerat fructum, insignem erga eum amorem conceperam.

Huic aut fundatrici nomē erat Beatrix de Veamōte & Nauarra (q̄
Nauarra Regibus genus ducat) D. Francesij de Veamonte genere
natalibus illustrissimi filia. Aliquot illa annis nupta, nullos conceperat
liberos, ceterum fortunis & opibus abundabat. Iam verò à multis
annis secum statuerat, quoddam Monialium monasterium condere.
Itaque super hoc negotio cum Episcopo Vela scio tractauit; qui eius
ius Ordinis B. Virginis Discalceatarum mentionem fecit. quod illi
audiens, adeo huc propendit, vt quam citissimè hanc rem executioni
per eum mandari voluerit. Est vero mulier cum primis blanda, huma-
nioribus, generosa austeritatis seatrix, denique insignis Dei habitus
habebat hęc Soris domum bonam, bene materiata, & satis com-
modè sitam. hanc se nobis daturam spondit, vnà cum omnibus que
ad monasterij fundationem erant necessaria. addidit præterea quin-
gentos aureos annuos, ad nummum vigesimum comparandos. Episcopus
vero templum se daturum promisit, satis bonum, & omnia
parte concameratum, quod erat paræcie cuiusdam vicinæ, quod
addito quodam ambulacro & vestibulo, satis vile nobis esse por-
rat. Non incommodè autem id facere potuit, quod templo viri
de redditibus prospectum, & alix satis multæ in vicinia ædes facerent
vnde ipsam Paræciam alteri adnexuit. Hęc omnia suis ipse in litteris
mihi significauit, quas ego mox cum P. Prouinciali, qui forte hic con-
aderat, communicauit: cui, vt & omnibus amicis nostris, placuit, vt
per certum ac proprium tabellarium rescriberem, vt me viderent
accerisum: quod Palentina fundatio iam tum confecta erat.
Ego vero summo propterea affecta sum gaudio, idque ob eam quæ
dixi causam.

Incepi ergo seligere & euocare Moniales, quas illuc mecum

assumptura eram, quæ vniuersim fuere septem (illa namque Domina potius plures habere volebat, quam pauciores) & præter has vna laica nec non socia mea, & ego. Venit porro certus quidam nuntius inde missus, summa cum festinatione, ad nos accersendas, & quidem satis commode: quia scripseram, velle me duos Discalceatos Patres mecum allinere. Sumpsi ergo mecum P. F. Nicolaum de Iesu Maria magnæ discretionis virum, Genua oriundum. Habitum Religiosum is induit, *P. Nicolai à Iesu Maria elogium* annuum agens plusquam quadragesimum, vti mihi quidem videtur, saltem in præsens tot annorum est: certè nõ diu est, quod eum assumpturum: verum breuissimo tempore tantam is in virtutibus fecit incrementum, satis vt appareat, à Domino eum electum esse, vt in hisce persecutionibus & exagitationibus Ordinem propugnaret. quippe mirum in modum tunc temporis eum iuuuit. reliquorum namque qui cum tæteri poterant, alij erant in exilium acti, alij in carcerem compacti, illum vero, quod munere nullo fungeretur, quia non ita pridem (vt dictum est) in Ordine fuerat, non vsque adeo curabant. Ideo vero id Deus permisit, talis vt mihi auxiliator superesset. Tantæ verò discretionis est, vt, cum Madriti in Calceatorum conuentu ageret, tum dissimulanter sese gesserit, vt aliorum negotiorum tractandorum causa hi eum illuc venisse arbitrarentur, nec de nostris eum rebus agere intelligere possent. Vnde eum minimè vexarunt, sed quietum esse siuerunt. Sæpius inuicem litteras scribebamus (eram enim tunc ipsa in Conuentu Abulensi) & de iis quæ opus erat, inuicem certiores reddebamus. hoc namque permagnæ ei consolationis erat. Hinc liquidò patebit, quanta tunc in necessitate Ordo noster versaretur, cum mei, virorum bonorum (vti quidem fertur) defectu, tanta haberetur ratio. Toto illo tempore illius perfectionem & discretionem perspexi. vnde de numero illorum est, quos ex hoc Ordine in Domino plurimum diligo, & plurimi facio.

Ipsæ ergo, & sociæ eius F. laicæ, nos comitati sunt. satis autem exiguum in via hac sum laborem & molestiam passa: quem enim Episcopus ad nos euocandas submiserat, satis laudè commode quæ nos habuit, & quæ poterat, vbique de bonis nobis diuersorij prospicere procurabat. Cui enim Oxomensem diœcesim intrassemus, ad eod certè erga suum diœcesani Episcopum afficiuntur, vt, statim ac intelligerent, nos illius auspicio in fluque huc venire, commoda nobis hospitium darent. Tempus quoque satis serenum erat, & diætæ viarum non adeò longe; vnde parum in hacce via laboris, sed gaudij multum sensimus. Audiens enim ipsa, quàm bene passim omnes de Episcopi sui sanctitate loquerentur, sensu id intra me
longè

S.
There.

Oper
N

longè maximum. In Burgum verò feria quarta pridie Octave Venerabilis Sacramenti devenimus: feria verò quinta, qua ipsa agebatur octava, sacram communionem ibi sumpsimus; postridie inquam quam venissemus: ibidemque prandimus, quod ea vespere Soriam pervenire non possemus, ac noctem in templo quodam translegimus, quod aliud tunc diuerforium non suppeteret, nec verò male nobis illic cessit. Postridie, cum sacrificium Missæ ibidem audissemus, circa circiter quinta vespertina Soriam devenimus. Sanctus Episcopus in quadam domus suæ fenestra dum illic transiremus, erat; vnde nos sua est benedictione dignatus. quo me facto non medio crite recepit. nam benedictio à Prælato, & sancto viro proficiscens, penitus faciendâ est.

Domina autem illa, fundatrix nostra, ad domus suæ ianua venientum nostrum præstolabatur, qui erat locus in quo monasterium constitutum erat. Quo autem in illam ingrederemur modo, nulla apparebat ratio: nam ingens hominum aderat vis. Neque vero numerum hoc erat: nam quocumque inimus, tanta semper adest multitudo (quod mundus novitarum sit cupidus & curiosus) ut, nisi velaciem tegeremus, maximus nobis subeundus esset labor; sed, cum videretæ sumus, tolerabile utcumque id est. Parauerat illa capax armarum ipsamque bene adornarat, in quo sacrum dicendum erat: nam in templo, quod nobis Episcopus daturus erat, quoddam addi debebat ambulacrum. Vnde etiam postera die, qua festum S. P. N. Eusebii celebrabatur, sacrum ibi celebratum est. Omnia, quibus opus habebat domina illa quam abundantissime suppeditabat, nosque in illa parte agere passâ est: in qua tamdiu recollecta egimus, usque ad ambulacrum illud paratum fuit, quod ante festum Transfigurationis Domini perfectum non fuit. Illa ergo die primum in templo ambulaculo celebratum est, magna cum solennitate & hominum confluxu quidam Societatis Iesu Sacerdos concionem habuit; quod Episcopus in Burgum concessisset: nullum enim diem aut horam elabi quæ non labore & operetur, tamen non usque adeo rectè videretur quod vnus oculi usum amisisset. quod certè magnum mihi dolorem ibi attulit. etenim quam maxime indolui, quod qui Domini nobilitate sequo ita totum sese impendebat, visum amisisset. Hæc scilicet illius illius iudicia; & haud dubie ideo hoc faciebat, ut maiorem famulandi materiam daret (quia non segnius aut minus idcirco laborabat, quam ante) utque videret, num illius cum sua voluntate contentus esset. Vnde dicebat mihi, non magis sese propterea affligi volebat, quam si illa cuiquam è vicinis suis ægritudo obtigisset.

Defforis
Velasij in
sacrisaspa
tionis soli
tudinis do
fiderium &
nustrias.

511X

meum cogitarem, illi etiam minime graue futurum, si & alteri
 lumen oculi illi Dominus eriperet: tunc quippe is se dicebat in
 eum quamdam concessurum, vt ibi minore cum onere & obliga-
 tione Deo seruiret. Hæc enim semper illius fuit vocatio, antequam ad
 Episcopatum assumeretur: vt subinde mihi referebat. Imò, propemo-
 dum iam statuerat, simul omnia deserere, & intra solitudinem quam-
 uis se abdere. Ego verò id pati minime poteram, quòd mihi Eccle-
 sia Dei perutilis futurus videretur; vnde cum ego statim ei optabam
 eum modò habere: tamen, quò die Episcopale munus ei de latum
 est in am statum id ipse mihi significari iussit) magnam intra me turba-
 tionem & inquietudinem sensi, quòd grauissimum ei onus impos-
 sibile videret. vnde me componere, aut quietare non poteram;
 quomobrem in chorum abij, eum Domino commendatura: vbi me
 Mucetas illius statim serenauit, ipsum seruitio suo perutilem & com-
 modam fore asserens. quod ita esse, satis iam apparet. Quamuis ita
 vix ex oculo laborer, & alios præterea graues morbos habeat (vt
 præter labores eius ordinarios & communes) quater per hebdoma-
 dam ieiunat, aliaque austeritates subit: cibus illius simplex est, ac nul-
 la habet delicias. Suam Diæcesim visitat, pedes: quod famuli eius &
 quædam vix ferunt, de que ea re mecum subinde conuesti sunt. Illos
 vero oportet pios esse & virtutibus insistere, aut illius familiam de-
 bere. Magni momenti negotia per Prouisores suos vt peragantur vix
 solent, imò credo eum ne vlla quidè ipsis committere; sed ipse met ea
 curare & exequi vult. Biennio primo tã grauibus ibidè falsarum dela-
 tionum exagitatibus, vt non possem non obstupescere, quia in iustitia administranda mirè integer & sincerus est. Illæ
 vero iam paulatim cessabant, & quamuis delatores ad aulam, & ad
 pro, per quos ei malum machinari se & nocere posse sperabant, se
 contulerunt: quia tamen iam virtus & bonum, quod per totam diæce-
 sim facit, innotuere, hinc nihil omnino possunt. ipse autem tanta cum
 animi tranquillitate omnes eas pertulit, vt aduersarios & æmulos
 suos confusione repleuerit, benefaciendo illis, quos sibi malum ma-
 chinari nosset. Quantumuis multa ei negotia curanda sint, semper ta-
 men aliquod tempus illis suffurari fatagit, quò orationi incumbat. Vi-
 deor absorberi, & extra metã ferri, dũ aliqua de sancto hoc viro bona
 scito. Et certè adhuc valdè pauca dixi, sed, vt noscatur & sciatur, quis-
 dam fundationis Sorienfis conuentus, à SS. Trinitate cognominati,
 principium & primus auctor exstiterit, vt que quæ in eo aliquando vi-
 uent Moniales consolationem sentiant, inanem operam non sumps-
 erunt quæ modo meo agunt, hanc scio prodesse. Quamuis autem

S. Martini Tertia Opera.

Q99 ipse

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ipse reditum annuum non dederit, dedit tamen templum, & ipse
 qui (vt relatum est) dominam illam ad hoc opus faciendum
 ad hæc, sicuti dixi, excellentis vir est pietatis, virtutis, & austeritatis.

Cum ergo iam iam ad templum aliud concessura essent, qua
 quæ ad clausuram necessaria erant, disposuissemus, necesse me fuit
 Abulensem conuentum cōcedere: quare quamprimum inde per
 tentos æstiuos calores digressa sum: adhæc iter quod cōficiendum
 curribus admodū erat importunū. Profectus vero mecū est Præ
 darius quidā Palætinus, Ribera nomine, qui in ambulacro illo
 nando, nec non in omnibus rebus alijs, impigrā mihi operā mag
 magnumque laborem subiit: quia P. F. Nicolaus de Iesu Maria, qui
 fecit iam foundationis litteris & instrumento, alio iam, vbi opor
 tuit, plus quam maximè necessaria erat, concesserat. Inde verò
 Deus nobis benefaciendi desiderium iniecit, vt is inter alios
 benefactores posset accenseri, vt vna cum ipsis eum illius Ma
 ti commendemus. Alius quis vt mecum veniret, nolebam, & ipse
 ipse & socia mea: nam is adeo prouidus & actiuus est, vt multū
 ret: & quominus per viam est strepitus, eo melius id esse com
 quæ autem hic sustinui, incommodis satis luebam quæ in vna
 habueram commoda: nam quamuis adolescens, qui viarum se
 obrulerat, viam adusque Segobiam nosset, regiam tamen viam
 rabat. hinc sæpe in ea nos loca conducebat, vt excensionem
 cere oporteret, & vehiculum velut in humeros ob ingruentia
 grandiaque præcipitia sustollere. Si quos viæ indices allumina
 vltius nos non conducebant, quam quousque ipsam nosse
 rem ea vel paulo difficilior occurreret, ilico nos deserebant,
 se negotijs domum reuocari distitantes.

Antè verò quàm ad diuersorium perueniremus (quod
 fieret nesciebamus) vehementem solis æstum passi eramus, & ipse
 iam sæpe in præsentissimo periculo versati, ne currus ipse e
 tis prolaberetur. Ego sollicita & anxia imprimis erā, ob illam
 comitabatur. nam, tametsi iam ante dixissent, nos bona & debita
 incedere, necesse tamen nos erat viam emensam remitti, & con
 veneramus, reuerti. At ipse adeo in virtute erat radicans, vt
 illum stomachantem vidisse me meminerim; quæ certe æqu
 mihi & admirādi, & Dominum laudandi occasio fuit. Quippe
 lida & radicata est virtus, ibi occasiones peccandi vix quidquam
 sunt. Ego verò Dominum laudabam, quod nos è difficili hac
 seere dignatus esset.

Pridie ergo Natalis S. Bartholomei Apostoli Segobiam ad

S.
 There.

Oper

N

appellimus: ubi Moniales nostrae in metu & anxietate versabatur, quod tam diu in via moraremur. quod enim via perdifficilis esset, satis animi habuimus. Illae vero benigne & perhumaniter nos exceperunt: nunquam mihi Dominus laborem aliquem ac pressuram imputavit, quin eum statim consolatione rependar. Octiduo eoque amplius huiusmodi. Haec autem fundatio adeo sine ullo proisus labore peracta est, ut is quem iam retuli, nihili faciendus sit. quia reuera nullius est momenti. Equidem valde contenta inde redij, quod opidum id mihi videretur huiusmodi, ut, quae Dei misericordia est, sperem fore, ut magnum nomini eius inde sequatur obsequium, quod conuentus huiusmodi sit erectus: ut iam re ipsa id satis apparet. Sit ille in aeternis benedictus & glorificatus. Amen.

CAPVT XXX.

DE FUNDATIONE CONVENTVS S. IOSEPHI A S. AN-
 TOINIA IN CIVITATE BURGENSE. Primum in eo sacrum celebratum est, die 19. Aprilis
 Dominica in Albis, anno M.D.LXXXII.

Tam sexennium & amplius effluerat, ex quo quidam e Societate huiusmodi, vixi cum primis religiosi, senio, litteris & spiritu commendabiles, mihi dixerunt, non medio critere ad Domini gloriam & obsequium huiusmodi, si quoddam sacri huius Ordinis cœnobium in civitate Burgensi erigeretur. Aliquot ad hoc quoque depromebant rationes, quae ad hoc ipsum desiderandum non parum impellebant. Verum, quod & Ordo ipse diversimodè exagitatus, & ipsa alijs fundationibus distenta fuisset, commodam rei huius perficiendae occasionem non habueram.

Itaque cum anno octogesimo Vallisoletii agerem, fortè fortuna huiusmodi Archiepiscopus Burgensis, tunc recenter ad hunc Archiepiscopatum electus (antea namque Canariensis Episcopus fuerat, & illuc petransijt. Vnde Aluarum Mendosum Palentinum Praesulem quem iam sapius dixi, plurimum huic Ordini favere: ipse namque huiusmodi fuit, qui cœnobium S. Iosephi Abulense admiserat, cum illic Archiepiscopum ageret, quin etiam magna exinde semper nullo non loco nobis beneficia contulit, negotiaque Ordinis huius non secus curavit quam propria, atque ea in primis, quae particulatim eum rogo ut curaret) rogavi, ut ab hoc ad Burgis conuentum constitutam facultatem mihi deposceret. Qui id se quam libentissime facturum respondit. Quod enim singulare Domino in hisce mortalijs obsequium praestari arbitretur, hinc illi maximè est votum, si quando aliquod alibi erigitur. Noluit autem Archiepisco-

*Burgensis
 fundatio
 describitur.*